

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Ivety Postulkové v právní věci žalobkyně: **P. T. H., nar. ..., státní příslušnost Vietnam**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti,

t a k t o :

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podané dne 8. 4. 2015, a to do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- II. Žalovaný je povinen do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů 10 228 Kč, a to do rukou jejího zástupce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se u Městského soudu v Praze domáhala svou žalobou ochrany proti nečinnosti žalovaného. Dne 8. 4. 2015 žalobkyně podala na podatelně žalovaného žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 v návaznosti na § 33 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb.

Žalobkyně má za to, že tím vyhověla § 165 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb. a splnila všechny zákonné podmínky pro podání žádosti a zahájení řízení. Přesto žalovaný originál žádosti vrátil k rukám právního zástupce žalobkyně s přípisem ze dne 21. 4. 2016, v němž uvedl, že řízení o žádosti žalobkyně nebylo vůbec zahájeno.

V odůvodnění přípisu se uvádí, že žádost podaná na podatelně úřadu má stejné účinky jako žádost podaná prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. S tím žalobkyně nesouhlasí. Nesouhlasí ani s názorem, že z § 37 odst. 1 správního řádu plyne nutnost podat určitou žádost přímo oprávněné úřední osobě. V daném případě touto osobou měli být podle interního předpisu pracovníci odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR. Žalobkyně k tomu uvádí, že její právo podat žádost, které je zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, nemůže být omezeno interními předpisy žalovaného. Pokud by měl žalovaný pochybnosti o tom, zda žalobkyně svoji žádost podala osobně, musí postupovat ve prospěch žalobkyně a považovat její žádost za osobně podanou, dokud není prokázán opak.

Vzhledem k tomu, že žalovanému marně uplynula lhůta k vydání rozhodnutí o žádosti, podala žalobkyně ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců žádost o opatření proti nečinnosti, o které bylo usnesením ze dne 26. 7. 2016, č. j. MV-87823-2/SO-2016, rozhodnuto tak, že se žádosti nevyhovuje. O žádosti o pobytu dosud nebylo rozhodnuto. Žalovaný je ve věci stále nečinný.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření navrhuje, aby soud žalobu zamítl, a k jednotlivým argumentům žalobkyně uvádí následující.

Na podatelnu Ministerstva vnitra ČR na adrese nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4 byl doručen tiskopis žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Tato podatelna však není určena k přijímání žádostí cizinců, neboť podle § 169 odst. 16 zákona č. 326/1999 Sb. musí cizinec podat žádost osobně. Podatelna eviduje pouze údaje o uváděném odesílateli dokumentu, nikoli o sobě, která také podání doručuje. Žádost podaná na podatelně má stejné účinky jako žádost podaná prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Taková žádost není podaná, i pokud by byl cizinec na místě skutečně přítomen, neboť ji nepodal do rukou oprávněné úřední osoby. Takou osobou je pouze pracovník odboru azylové a migrační politiky vyřizující pobytovou agendu.

Vzhledem k tomu, že žádost v daném případě nebyla podána osobně ani nedošlo k osobnímu potvrzení podané žádosti na žádném z pracovišť odboru azylové a migrační politiky v 5 dnech od doručení tiskopisu (§ 37 odst. 4 správního řádu), nebyla žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podána osobně a řízení o ní nebylo zahájeno. Veškeré doklady spolu s úředním tiskopisem byly vráceny právnímu zástupci žalobkyně.

Dle uvedených skutečností nemohlo být řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu správním orgánem zahájeno, proto správní orgán nemohl být nečinný.

Žalobkyně v replice uvádí, že se dne 8. 4. 2016 osobně dostavila na podatelnu žalovaného, kterou má podle předpisů o spisové službě povinně zřízenou pro příjem podání. Osobní podání přebírá pracovník podatelny, který je zaměstnancem žalovaného a je z povahy svého zaměstnání oprávněn za žalovaného přijímat i osobní podání určená žalovanému. Pokud zaměstnanec žalovaného na podatelně neověřil totožnost žalobkyně, jde o interní problém žalovaného, který nemůže být na újmu žalobkyni. Ta vyhověla všem požadavkům na osobní podání žádosti a zdůrazňuje, že pokud existují pochyby o tom, zda podala žádost osobně, je třeba považovat její žádost za podanou osobně, dokud se neprokáže opak. Jiný postup by byl v rozporu se základními zásadami správního řízení. Žalobkyně odmítá argument žalovaného, že měla být poučena v podatelně o tom, že se má dostavit na pracoviště odboru azylové a migrační politiky.

Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce (podání z 29. 8. 2016) i žalovaný (podání z 19. 9. 2016) s tím výslovně souhlasili (§ 51 s. ř. s.).

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. platí, že ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, se může žalobou domáhat toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že ochrany proti nečinnosti se lze úspěšně domáhat tehdy, jestliže správní orgán nevydal rozhodnutí ve věci samé nebo nevydal osvědčení, přičemž tak neučinil přesto, že k vydání byl povinen. Obecně platí, že povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí či osvědčení nastává v rámci řízení, které již bylo zahájeno. Správní řízení může být zahájeno na žádost, nebo z moci úřední.

Spornou v posuzované věci je otázka, zda bylo řízení o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR řádně zahájeno. Při posuzování této otázky vycházel soud z ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu, podle něhož je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

Podle § 165 písm. j) zákona o pobytu cizinců platí, že Ministerstvo vnitra v rámci působnosti ve věcech vstupu a pobytu cizinců na území a jejich vycestování z tohoto území rozhoduje o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k přechodnému pobytu, o prodloužení platnosti těchto oprávnění k pobytu a o povolení k trvalému pobytu. Podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno. V dané věci je tedy zřejmé, že věcně a místně příslušným správním orgánem bylo Ministerstvo vnitra.

Ve správních řízeních lze pro formu podání žádosti využít všech způsobů uvedených v ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu, tj. písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, případně dalšími způsoby, je-li potvrzeno, popřípadě doplněno, některým z uvedených způsobů ve lhůtě pěti dnů.

Pro zahájení řízení o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu však platí několik výjimek. Relevantním pro danou věc je omezení, které vyplývá z ustanovení § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.

V projednávané věci ze spisového materiálu vyplývá (mj. dokument z 21. 4. 2016, kterým žalovaný vrací úřední tiskopis žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, č. j. MV-1137/10/OAM-2016), že dne 8. 4. 2016 byl na podatelně Ministerstva vnitra ČR na adrese nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, doručen tiskopis žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 v návaznosti na § 33 odst. 1 písm. c).

Soud souhlasí v obecné rovině s žalovaným, že podle § 15 odst. 2 správního řádu platí, že úkony správního orgánu v řízení provádějí úřední osoby oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu (dále jen „oprávněné úřední osoby“). Z toho však nikterak neplyne povinnost pro účastníka správního řízení, aby svou žádost podal do rukou konkrétní úřední osoby. Ze zákona plyne, že úkony správního orgánu provádějí oprávněné úřední osoby, avšak dané ustanovení se neváže na úkon účastníka řízení. Účastník řízení činí úkon ve vztahu ke správnímu orgánu, nikoli ve vztahu k oprávněné úřední osobě (§ 44 odst. 1 správního řádu).

Pokud interní předpisy Ministerstva vnitra za oprávněné úřední osoby považují pouze pracovníky odboru azylové a migrační politiky, tyto předpisy nemohou nikterak omezovat dispoziční právo žalobkyně stanovené zákonem. Stanoví-li zákon, že žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně, nelze z toho bez dalšího vyvozovat, že má účastník povinnost zjišťovat si, které úřední osobě má žádost osobně předat. Naopak, zákon o pobytu cizinců stanoví povinnost podat žádost osobně vůči příslušnému správnímu orgánu, kterým je v dané věci Ministerstvo vnitra. Jakékoli interní předpisy správního orgánu jsou vůči žadateli irelevantní.

S ohledem na citovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců má soud za to, že na základě žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, kterou podala žalobkyně dne 8. 4. 2016 na podatelně Ministerstva vnitra, na adrese nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, bylo zahájeno správní řízení ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců. Podstatné je, že žádost byla podána osobně na úředním tiskopise a dostala se do dispozice příslušného správního orgánu. Pokud správní orgán následně žádost vrátil, učinil tak až poté, kdy již řízení bylo řádně zahájeno. Soud na tomto místě odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se zabýval skutkově odlišnými věcmi (podání žádosti na zastupitelském úřadě v zahraničí), avšak zdůraznil princip, který je relevantní i pro právě projednávanou věc (např. rozsudek NSS z 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 282/2014-48).

V souladu se shora uvedeným soud shledal podanou žalobu důvodnou a v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost o žádosti žalobce rozhodnout, k čemuž stanovil 60denní lhůtu. Žalobce sice požadovala uložit vydání rozhodnutí v 30denní lhůtě, soud však přihlédl k tomu, že dle § 169 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je maximální zákonnou lhůtou 60denní lhůta. Soud při stanovení lhůty vycházel z toho, že od zahájení řízení nebyl žalovaným proveden žádný procesní úkon, a je tedy třeba před vydáním rozhodnutí ve věci samé provést v zásadě celé správní řízení. Z toho pohledu uvážil, že pro splnění povinnosti žalovaným je přiměřenější 60denní lhůta než 30denní lhůta.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní

poplatek ve výši 2 000 Kč za žalobu a náklady na zastoupení advokátem za celkem 2 úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, § 11 odst. 1 písm. a), d), § 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.

Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastoupení se zvyšuje o 21 % z 6 800 Kč, tedy o 1 428 Kč. Celkem tak náhrada nákladů řízení činí 10 228 Kč (2 000 + 6 800 + 1 428).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. července 2017

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Hružová, DiS.